

Individuálna výročná správa

Obce ČERTIŽNÉ

za rok 2024

.....
Ing. Peter TRIČÁK

starosta obce

OBSAH

Úvodné slovo starostu obce	2
Identifikačné údaje obce	2
Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	3
Poslanie, vízie, ciele	3
Základná charakteristika obce.....	3
Geografické údaje	3
Demografické údaje.....	4
Ekonomické údaje	4
Symboly obce	4
História obce	4
Pamiatky	5
Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	5
Výchova a vzdelávanie	5
Zdravotníctvo	6
Sociálne zabezpečenie.....	6
Kultúra	6
Hospodárstvo	6
Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	6
Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2024.....	7
Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2024.....	7
Rozpočet na roky 2024 - 2027	10
Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva.....	11
Majetok	11
Zdroje krytia	11
Pohľadávky	15
Závázky	15
Hospodársky výsledok za 2024 - vývoj nákladov a výnosov	15
Ostatné dôležité informácie	21
Prijaté granty a transfery	21
Poskytnuté dotácie	21
Významné investičné akcie v roku 2024.....	21
Predpokladaný budúci vývoj činnosti	22
Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	22
Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená.....	22

str.

1. Úvodné slovo starostu obce

V roku 2023 si starosta obce Čertižné Ing. Peter TRIČÁK a poslanci Obecného zastupiteľstva obce Čertižné dali za cieľ predovšetkým zveľaďovať obec a vytvárať podmienky na kvalitné, zdravé a dobré bývanie v obci. Obec Čertižné sa radí medzi malé obce s obmedzeným rozpočtom, ktorého hlavnou zložkou príjmu sú podielové dane zo štátneho rozpočtu a príjem z miestnych daní a dotácií.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Čertižné

Sídlo: Obecný úrad č. 57, 067 52 Habura

IČO: 00322890

Štatutárny orgán obce: starosta obce

Telefón: 057/7392197

Mail: starosta@certizne.eu, ocu.certizne57@gmail.com

Webová stránka: www.certizne.eu

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ing. Peter TRIČÁK

Zástupca starostu obce: Martin VASILENKO

Hlavný kontrolór obce: PhDr. Vladimír KOKUĽA

Obecné zastupiteľstvo: od 25.11.2022 – Peter Babej, Ján Gombita, Martin Vasilenko, Vladimír Gojdič, Rastislav Galajda

Obecný úrad: Galina Vasilenková (administratíva).

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: Obec Čertižné združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec riadne hospodári s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce na základe rozpočtu obce, usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, zabezpečuje údržbu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci,

správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie. Organizuje hlasovanie obyvateľov o dôležitých otázkach života a rozvoja obce, plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu, vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách, vykonáva činnosti v oblasti stavebného poriadku, v záujme rozvoja obce spolupracuje s politickými stranami a hnutiami, s občianskymi združeniami a inými právnickými, ako aj fyzickými osobami pôsobiacimi v obci.

Vízie obce: Záujem o dianie v obci a jej rozvoj neustále stúpa a to hlavne v radoch mladej a strednej generácie, ktorá sa stáva hybnou silou rozvoja obce. Komunikácia s vedením obce prináša svoje ovocie a spoločnými aktivitami prispievajú k neustálemu zvyšovaniu kvality života v obci.

Ciele obce: Dlhodobým cieľom obce Čertižné je zabezpečiť a vytvárať podmienky pre pohodlné bývanie svojich občanov, poskytujúce dostatočné možnosti pre spoločenské, kultúrne, športové aktivity a relax. Dlhodobým investičným zámerom obce je realizácia športového ihriska a hlavne oprava miestnych komunikácií.

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce: Obec Čertižné patrí k najvýznamnejším rusínskym obciam v Slovenskej republike. Leží 12 km na sever od okresného mesta Medzilaborce, 2 km od prameňa rieky Laborec po jej oboch stranách v podhorskej oblasti Nízkych Beskýd. Podľa administratívneho začlenenia spadá do Prešovského samosprávneho kraja v okrese Medzilaborce. Nadmorská výška chatára sa pohybuje od 420 m do 830 m v rozlohe 2 372 hektárov. Najbližším mestom sú spomínané Medzilaborce, ktoré sú zároveň okresným mestom.

Čertižnianský chatár od severovýchodu až po severozápad hraničí s Poľskou republikou v dĺžke necelých 10 km. Na západe susedí s chatárom Driečna asi v dĺžke 5 km, a na juhu s chatárom obce Habura – asi 6 km.

Susedné obce : Habura.

Celková rozloha obce : 2372 ha.

Nadmorská výška : 420 - 830 m n. m

5.2. Demografické údaje

Počet obyvateľov: 293 obyvateľov k 31.12.2024.

Národnostná štruktúra: obyvatelia sú prevažne slovenskej národnosti ale aj rusínskej.

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu: gréckokatolícke vierovyznanie.

Vývoj počtu obyvateľov : Počet obyvateľov obce rapídne neklesá, demografický vývoj v obci je priaznivý.

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci : väčšia časť obyvateľov obce sú dôchodcovia. Obyvatelia obce majú možnosť zamestnania v okresnom meste Medzilaborce.

Nezamestnanosť v okrese: nezamestnanosť v okrese Medzilaborce sa v roku 2024 pohybovala okolo 7,50 %.

Vývoj nezamestnanosti : má udržateľnú tendenciu.

5.4. Symboly obce

Erb obce: v modrom poli štítu biely kostol zo žltým rovnoramenným gréckym krížom na veži a žltým rovnoramenným dvojkrížom na konci strechy.

Vlajka obce : Obecná vlajka má podobu štyroch pozdĺžnych pruhov žltého, modrého, bieleho a modrého. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

Pečať obce : podľa odtlačku obecnej pečate z druhej polovice 18. alebo začiatku 19. storočia má katolícky motív.

5.5. História obce

Obec sa spomína od roku 1431 ako Cherthws. Doložená je z roku 1773 ako Czertissne, z roku 1786 ako Čertissneye, z roku 1920 ako Čertiažne, od roku 1927 ako Čertižné; maďarsky Csertész, Nagycsertész.

Pôvod názvu obce Čertižné sa interpretuje rôzne. Podľa obecnej kroniky z roku 1996 názov obce pochádza z ruského slova "čertjož"- kartina, respektíve od slova "čerta"-

čiaru. No treba spomenúť aj legendu, ktorá sa v obci traduje a prenáša z pokolenia na pokolenie v ústnom podaní, podľa ktorej je názov spojený s pánom, ktorému patril chotár.

5.6. Pamiatky

Prírodná rezervácia Mokré lúky pod Čertižným

Prírodná rezervácia Mokré lúky pod Čertižným je chráneným územím katastra obce Čertižné na výmere 1,36 ha. V terénnej depresii vedľa hospodárskej krajiny Laboreckej vrchoviny sa zachovali biologicky hodnotné slatino-rašelinové spoločenstvá, málo narušené ľudskými zásahmi. Chránené územie tvoria podmáčané lúčne a slatinné spoločenstvá v rôznych postupných štádiách, krovité vŕby a porast jelše lepkavej.

Prameň rieky Laborec

Laborec je slovenská rieka dlhá 132,5 km. Je symbolom regiónu Zemplín, keďže je riekou, ktorá preteká takmer celým jeho územím zo severu na juh.

Pomenovanie rieky má základ lab, ktorého pôvod je v indoeurópskom albh, s významom biely. To znamená bielu, svetlú riekou, podobne ako napríklad Labe. To dosvedčuje prastaré slovanské osídlenie.

Podľa Melicha je názov Laborec odvodený z turecko-bulharského Albars, z čoho by podľa neho bolo v bulharsko-slovenskom bolo Lobors alebo Labors, z neho staromaďarsky Laborzsu alebo Laborszsu, potom Laborc, s obmenami Laborc, Labruc, Labrac. Z maďarčiny podľa neho prešlo meno do slovenčiny a ukrajinčiny vo forme Laborca. Jeho význam by teda bol "hrdinský pardál".

Vojenské cintoríny v katastri obce Čertižné

V súvislosti s prvou svetovou vojnou patrí obec Čertižné medzi unikáty. V katastri obce sa totiž podľa archívnych dokumentov nachádza až päť vojenských cintorínov z rokov 1914-1915. Časť vojakov bola na miestnych cintorínoch pochovaná už počas vojny. Zvyšok vojakov pochovali na tomto mieste československé orgány v medzivojnovom období. V katastri obce, ale aj v samotnej obci, sa nachádzalo množstvo roztrúsených vojnových hrobov. V rámci šetrenia finančných prostriedkov určených na starostlivosť o vojnové hroby sa pristúpilo k sústredeniu vojnových hrobov a vytvoreniu vojnových cintorínov.

Po rozhodnutí o sústredení vojnových hrobov bol vypracovaný plán, podľa ktorého sa malo postupovať. Tento plán vypracovali s veľmi zodpovedným prístupom žandári z miestnej žandárskej stanice. Najprv zanesli na mapu pozície všetkých vojnových hrobov v okolí. Potom rozdelili celé územie katastra do piatich sektorov. V každom sektore bolo určené centrálné miesto, kde sa mali zhromaždiť exhumované pozostatky padlých vojakov.

Na tomto mieste vznikol vojenský cintorín. V každom sektore postupovali rovnakým spôsobom. Vybrali miesto, na ktorom sa nachádzal nejaký masový hrob, a v jeho blízkosti pochovávali exhumované obeť z okolia. Takýmto postupom vzniklo všetkých päť cintorínov v Čertižnom.

6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí obce poskytuje:

- Materská škola v obci Habura
- ZŠ s MŠ v meste Medzilaborce na ulici Duchnovičovej
- ZŠ na ulici Komenského v Medzilaborciach.

Na mimoškolské aktivity:

- Základná umelecká škola v Medzilaborciach
- Centrum voľného času v Medzilaborciach.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať len na: mesto Medzilaborce.

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov obce poskytuje:

- Zdravotné stredisko s ambulanciou pre dospelých, deti a zubnou ambulanciou sa nachádza v okresnom meste Medzilaborce.
- Nemocnica s poliklinikou v mestách Humenné a Svidník do ktorých obec Čertižné spadá podľa rozhodnutia vyšších kompetentných orgánov.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na: mesto Humenné.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na: poskytovanie opatrovateľskej služby v domácnosti.

6.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci sa orientuje na miestne akcie a podujatia v Kultúrnom dome v Čertižnom.

6.5. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

Potraviny, zmiešaný tovar

Pohostinstvo Gajdoš

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na : spracovanie dreva.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2024. Obec v roku 2024 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2024 bol zostavený ako vyrovnaný.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2024.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 12.12.2023 uznesením č. 4/2023.

Rozpočet nebol zmenený:

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2024

	Rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2024
Príjmy celkom	121.225,00	121.225,00	132.683,06
z toho :			

Bežné príjmy	119.880,00	119.880,00	132.683,06
Kapitálové príjmy			
Finančné príjmy	1.345,00	1.345,00	0,00
Výdavky celkom	121.225,00	121.225,00	125.773,93
z toho :			
Bežné výdavky	113.225,00	113.225,00	125.773,93
Kapitálové výdavky	8.000,00	8.000,00	0,00
Finančné výdavky			0,00
Rozpočet obce	121.225,00	121.225,00	125.773,93

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2024
Bežné príjmy spolu	132.683,06
z toho : bežné príjmy obce	132.683,06
Bežné výdavky spolu	125.773,93
z toho : bežné výdavky obce	125.773,93
Bežný rozpočet	119.880,00
Kapitálové príjmy spolu	0,00
z toho : kapitálové príjmy obce	0,00
Kapitálové výdavky spolu	0,00
z toho : kapitálové výdavky obce	0,00
Kapitálový rozpočet	8.000,00
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	0,00
Vylúčenie z prebytku	0,00
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	0,00
Príjmy z finančných operácií	0,00
Výdavky z finančných operácií	0,00
Rozdiel finančných operácií	0,00
PRÍJMY SPOLU	132.683,06
VÝDAVKY SPOLU	125.773,93
Hospodárenie obce	6.909,13
Vylúčenie z prebytku	0,00
Upravené hospodárenie obce	6.909,13

Prebytok rozpočtu v sume 6.909,13 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, navrhujeme použiť na: - splatenie nákladov Obecného úradu hlavne (energie).

Komentár od [V1]:

7.3. Rozpočet na roky 2024 - 2026

	Skutočnosť k 31.12.2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026	Rozpočet na rok 2027
Prijmy celkom	132.683,06	121.225,00	121.225,00	121.225,00
z toho :				
Bežné príjmy	132.683,06	119.880,00	119.880,00	119.880,00
Kapitálové príjmy	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	1.345,00	1.345,00	1.345,00	1.345,00

	Skutočnosť k 31.12.2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026	Rozpočet na rok 2027
Výdavky celkom	125.773,93	121.225,00	121.225,00	121.225,00
z toho :				
Bežné výdavky	125.773,93	113.225,00	113.225,00	113.225,00
Kapitálové výdavky	0,00	8.000,00	8.000,00	8.000,00
Finančné výdavky	0,00	0,00	0,00	0,00

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2023	Skutočnosť k 31.12.2024	Predpoklad na rok 2025	Predpoklad na rok 2026
Majetok spolu	1 266 593,95	1 843 411,60	570636,49	570636,49
Neobežný majetok spolu	1172559,53	1743196,02	570636,49	570636,49
z toho :				
Dlhodobý nehmotný majetok				
Dlhodobý hmotný majetok	1.670.036,62	1.099.400,13	570.636,49	570.636,49
Dlhodobý finančný majetok	73.159,40	73.159,40		
Obežný majetok spolu	94.034,42	100.215,58		
z toho :				
Zásoby	221,43	221,43		
Zúčtovanie medzi subjektami VS				
Dlhodobé pohľadávky				
Krátkodobé pohľadávky	1.418,53	690,56	0,00	0,00
Finančné účty	99303,59	92394,46		0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00	0,00	0,00

Časové rozlíšenie	0,00	0,00	0,00	0,00
-------------------	------	------	------	------

8.2. Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2023	Skutočnosť k 31.12.2024	Predpoklad na rok 2025	Predpoklad na rok 2026
Vlastné imanie a záväzky spolu	1.272.775,11	1.266.593,95	780.102,39	780.102,39
Vlastné imanie	719253,36	730526,70	570.000,00	570.000,00
z toho :				
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	719253,36	730526,70	0,00	0,00
Záväzky	369188,45	351733,95	51832,70	51832,70
z toho :				
Rezervy				
Zúčtovanie medzi subjektami VS	323349,48	305894,98	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky				
Krátkodobé záväzky	0,03	0,03		
Bankové úvery a výpomoci	45.838,94	45.838,94	30.832,70	30.832,70
Časové rozlíšenie	184.333,30	184.333,30	170.269,69	170.269,69

8.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31.12.2024	Zostatok k 31.12.2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	1418,53	690,56
Pohľadávky po lehote splatnosti	0,00	0,00

8.4. Záväzky

Záväzky	Zostatok k 31.12.2024	Zostatok k 31.12.2023
Záväzky do lehoty splatnosti	0,03	0,03
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00

• Hospodársky výsledok za 2024 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2023	Skutočnosť k 31.12.2024	Predpoklad rok 2025	Predpoklad rok 2026
Náklady	115.680,47	126.381,90	117.050,00	113.930,00
50 – Spotrebované nákupy	19.114,70	16.220,08	15.200,00	14.200,00
51 – Služby	22.783,39	30308,60	36.000,00	35.000,00
52 – Osobné náklady	71.269,13	75979,21	48.000,00	48.000,00
53 – Dane a poplatky	0,00	0,00	0,00	0,00
54 – Ostatné náklady na	791,32	790,78	550,00	630,00

prevádzkovú činnosť				
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	0,00	0,00	15.800,00	14.800,00
56 – Finančné náklady	1.628,63	2425,23	1.500,00	1.300,00
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	93,30	658,00	0,00	0,00
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy	137.489,43	115108,56	167.500,00	167.500,00
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	2.426,57	3192,95	5560,00	5560,00
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	109969,61	106352,32	0,00	0,00
64 – Ostatné výnosy	1.842,67	2647,29	0,00	0,00
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	0,00	0,00	0,00	0,00
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	23250,58	2916,00	0,00	0,00
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	21808,96	-11.273,34		

Hospodársky výsledok v sume -11.273,34 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2024 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
OÚ Prešov, ŽP	Starostlivosť o životné prostredie	37,50
MDVaRR SR, Bratislava	Doprava	13,52
OÚ Prešov	Vojnové hroby	1.982,60

ÚPSVaR, Stropkov	Šanca pre nezamestnaných	2.671,48,70
MVSR, Bratislava	Register obyvateľov DHZO	121,90 1.400,00
MF SR	Rekonštrukcia priestorov	11.428,00
MK SR	Kultúrne podujatie	1.000,00

10.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2024 obec neposkytla zo svojho rozpočtu žiadnu dotáciu.

10.3. Významné investičné akcie v roku 2024

V roku 2024 obec nerealizovala žiadnu investičnú akciu.

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

Oprava a vysporiadanie pozemkov na miestnych komunikáciách.

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená: Obec nebola vystavená významným rizikám, nevedie žiadny súdny spor.

Vypracovala: Galina VASILENKOVÁ
V Čertižnom, dňa 21.05.2025

Schválil: Ing. Peter TRIČÁK

Prílohy:

• Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky